

Klima- og miljødepartementet
Kongens gate 20
0153, Oslo

Vår dato: 03.05.2024
Deres dato: [Deres dato]
Vår referanse: 002
Deres referanse: [Deres ref]

Innspill til ny styringsavtale for Enova 2025-2029

Om Grønt Landtransportprogram

Grønt Landtransportprogram er et offentlig-privat samarbeid som jobber med å kutte utslippene for tunge kjøretøy med 55 prosent innen 2030. Det gjør vi ved å samle bransjen og sette i gang pilotprosjekter for elektrisitet, biogass eller hydrogen. Vi har over 70 partnerbedrifter og 24 medlemsorganisasjoner som representerer de viktigste aktørene i transport- og energisektoren.

Bakgrunn:

Klima- og miljødepartementet ber om innspill til ny styringsavtale for Enova i perioden 2025-2029. I dagens styringsavtale har Enova et formål om å *bidra til at Norge når klimaforpliktelsene, og bidra med omstillingen til lavutslippssamfunnet.*

Enova har i tillegg følgende to delmål.

- a. *bidra til å redusere ikke-kvotepliktige klimagassutslipp mot 2030*
- b. *bidra til teknologoutvikling og innovasjon som bidrar til utslippsreduksjoner frem mot lavutslippssamfunnet i 2050*

Videre skal Enovas aktivitet skal rettes mot senfase teknologit utvikling og tidlig markedsintroduksjon, med sikte på å oppnå varige markedsendringer slik at løsninger tilpasset lavutslippssamfunnet på sikt blir foretrukket uten støtte. Aktiviteten kan rettes inn mot alle sektorer.

Grønt Landtransportprogramms innspill:

Transportsektoren er Norges største utslippssektor, hvor næringstransporten utgjør ca. 10 prosent av utslippene. Våre beregninger viser at for å halvere utslippene fra næringstransporten til 2030 må alle nye varebiler og lette lastebiler være nullutslipp i 2027, og 80 prosent av nye lastebiler nullutslipp eller biogass i 2030. For å nå målene spiller Enova en avgjørende rolle.

Våre medlemmer opplever at Enova i liten grad jobber etter programmets formål om å bidra til å nå Norges klimaforpliktelser. Dette fordi teknologit utvikling og tidlig markedsintroduksjon prioriteres fremfor utslippskutt. Tidlig markedsintroduksjon vil ikke bidra til den nødvendige omstillingen i transportsektoren. Investeringer i tunge kjøretøy som lastebiler, varebiler, busser og anleggsmaskiner er dyre og har en levetid på opptil 10 år. Vi trenger derfor støtteordninger som i større grad ser på utslippskutt i løpet av kjøretøyets levetid.

Aktørene i transportsektoren er også avhengig av forutsigbare støtteordninger som opprettholdes over tid. Vi viser blant annet til da Enova trakk støtten til varebiler og biogasslastebiler i mai 2023. Resultatet har vært at nysalgandelen for elektriske varebiler har stått på stedet hvil siden. Støtteordningen ble trukket for tidlig og

den grønne omstillingen for varebilene har per nå stoppet opp. Vi ser de samme tendensene innenfor anleggsmaskinbransjen.

Det store behovet for grønn omstilling gjør at andre støtteordninger politisk vil presse seg frem, dersom omstillingen viser seg å ikke skyte tilstrekkelig fart gjennom Enovas program. Det gjelder for eksempel støtte via Bionova for økt biogassproduksjon, andre støtteordninger innenfor innovasjon Norge eller opprettelse et eget CO2-fond.

GLP mener at når regjeringen i så stor grad har økt bevilgningene til Enova og ønsker at Enova skal være det primære virkemiddelapparatet for å nå klimamålene, må mandatet utformes slik at dette blir mulig. Å få fram større volum av utslippsfrie løsninger raskere, må være en del av Enovas mandat. Da må hovedformålet være å bidra til å redusere klimagassutslipp i tråd med de vedtatte klimamålene, samtidig som man kraftig toner ned fokus på markedsintroduksjon.

Oppsummert

- Enovas mandat må prioritere utslippskutt i tråd med Norges klimamål, fremfor innovasjon og tidlig markedsintroduksjon.
- Støtteordningene må opprettholdes over tid. Aktørene er avhengig av forutsigbarhet.
- Dersom ikke Enova fungerer som det primære virkemiddelapparatet for å nå Norges klimamål, må det etableres andre støtteordninger som gjør omstillingen mulig for næringslivet, herunder et eget CO2-fond.

Mvh

Ingelin Noresjø,

Daglig leder Grønt Landtransportprogram